

նուէր մանուկներին. Բ. Սեմս-Իլերի՝ Բու. Թարգմ. Լուսերէնից: Ս.-Պետեր-բուրգ, 1903 թ., գինն է 12 կոպ.:

Այս փոքրիկ պատմութեան ընկերակցական ձևով մանուկներին ծանօթացնում է բուռի կեանքի հետ Բագմաթիւ գեղեցիկ նկարներ աւելի ևս ախորժելի են դարձնում փոքրիկ ընթերցողների գործը: Տպագրութիւնը շքեղ է, խնամքով, թէև գերծ չէ մի քանի վրիպակներից և թարգմանական թերութիւններից («աեղաւորուեց» եր. 14, «սկսեց փորեք բուռի յետևը» եր. 16, «կը կըցահարեմ», եր. 18), որոնցից պէտք է խոյս տալ մանկական ընթերցանութեան գրքոյկներում: Գինը շատ էժան է:

Na.

«Դասագիրք ընդհանուր աշխարհագրութեան». Մասն Ա. առաջին տարի. կազմեց Հ. Յովհաննիսեանց:

Ընհանուր աշխարհագրութեան այս դասագրքով անցնում են մեր դպրոցների առաջին դասարաններում: Յայտնի է որ մինչև այդ դասարանը, աշակերտների մտաւոր հորիզոնը սահմանափակուած է լինում այն պատրաստականութեամբ միայն, ինչ տուել են նրան նախակրթարանների լեզուների և թւաբանութեան դասերը: Մեզ շրջապատող բնութիւնն իր հազար ու մի տեսակ փոփոխութիւններով, նրա միջի անթիւ հարըստութիւնները այդ աշակերտների համար մի անծանօթ երկիր է: Ուսուցիչը իր դասերով, հեղինակը իր դասագրքով պէտք է սկզբից սխտեմատիկօրէն ծանօթացնեն աշակերտին իր այդ շրջապատի հետ: Դժբախտաբար այս կարևոր կէտը սակաւանգամ չէ վրիպում յիշեալ հեղինակի աչքից: Շատերից երկու օրինակ.

«Այն կէտը, որ գտնուում է երկնքում՝ դիտողի գլխին ուղղահայեաց, տեսանելի երկնականմարի ամենաբարձր կէտն է և կոչւում է զէնիթ, իսկ այն կէտը, որ գտնուում է անտեսանելի երկնականմարի վրայ դիտողի ոտներին ուղղահայեաց՝ նադիր: Զէնիթը և նադիրը տեսանելի և անտեսանելի երկնականմարի ամենահեռաւոր և հակադիր կէտերն են» (էջ 6):

Թէ այդ անտեսանելի երկնականմարը և թէ նրա վրայ գրտնուող նադիրը հասկանալի չեն կարող լինել աշակերտների համար, եթէ նրանք չունենան երկրի գնդաձևութեան գաղափարը: Իսկ